

Nejčastější dotazy k nízkoemisním zónám

1. Co jsou nízkoemisní zóny?

Nízkoemisní zóny (NEZ) jsou oblasti, do kterých mají omezen vjezd vozidla určité emisní kategorie s cílem snížit znečištění ovzduší pocházející z dopravy. Za účelem splnění tohoto cíle pak rada obce prostřednictvím opatření obecné povahy určuje, která vozidla (resp. které emisní kategorie vozidel) mají omezen vjezd do NEZ. NEZ může být vyhlášena na celém území obce nebo jeho části.

Tento nástroj se jeví jako účinný vzhledem k absenci efektivních nástrojů pro omezení znečištění ovzduší regulací dopravního toku. Zavádění nízkoemisních zón rovněž stimuluje majitele starších vozidel s častější jízdkou do center měst k jejich obměně za modernější s lepší emisní kategorií nebo využití veřejné hromadné dopravy.

2. Za jakých podmínek může obec vyhlásit nízkoemisní zónu?

Podmínky pro zavedení nízkoemisních zón stanovuje zákon o ochraně ovzduší. Podle něj může obec vyhlásit NEZ prakticky kdekoli na území obce nebo její části s cílem omezit znečištění ovzduší z dopravy. V případě, že územím NEZ prochází průjezdní úsek dálnice či silnice, může být NEZ stanovena pouze tehdy, pokud mimo vymezenou NEZ nebo zastavěné území obce existuje jiná dálnice nebo silnice stejné nebo vyšší třídy, po níž může být doprava alternativně vedena.

3. Která vozidla mohou vjíždět do NEZ a existují nějaké výjimky?

Do NEZ mohou vjíždět vozidla označená příslušnou emisní plaketou, dále vozidla, jejichž provozovatelé byla udělena obecním úřadem trvalá nebo dočasná individuální výjimka nebo skupina vozidel uvedených v příloze č. 8 zákona o ochraně ovzduší (mezi ně patří např. vozidla integrovaného záchranného systému, vozidla Armády ČR a NATO, vozidla držitele poštovní licence určená k přepravě zásilek, vozidla určená k přepravě komunálního odpadu, vozidla MHD aj.)

4. Kolik emisních norem (tedy druhů plaket) platí a jak jsou rozlišeny?

Existují tři typy plaket – zelená (nejlepší emisní kategorie), žlutá a červená. Mají tvar osmiúhelníku a jsou přiděleny v závislosti na používaném typu pohonných hmot. Benzínová vozidla neplní ani emisní limit EURO 1 nebudou mít nárok na žádnou emisní plaketu, vozidla splňující emisní limit EURO 1 a vyšší pak mají nárok na zelenou plaketu. Dieselová vozidla splňující emisní limit EURO 1 nebo horší nemají nárok na žádnou emisní plaketu, vozidla splňující emisní limit EURO 2 mají nárok na červenou plaketu, vozidla splňující emisní limit EURO 3 žlutou emisní plaketu a vozidla splňující emisní limit EURO 4 a vyšší mají nárok na zelenou emisní plaketu.

Způsob zařazení silničních motorových vozidel do emisních kategorií je uveden v příloze č. 1 nařízení vlády č. 56/2013 Sb., o stanovení pravidel pro zařazení silničních motorových vozidel do emisních kategorií a o emisních plaketách.

5. Jak vypadají emisní plakety?

Podrobnosti o vzhledu, umístění a distribuci emisních plaket jsou popsány nařízením vlády č. 56/2013 Sb.

Vzory emisních plaket jsou uvedeny níže, přičemž do bílého pole se vpisuje státní poznávací značka vozidla, jemuž byla příslušná emisní plaketa přiřazena.

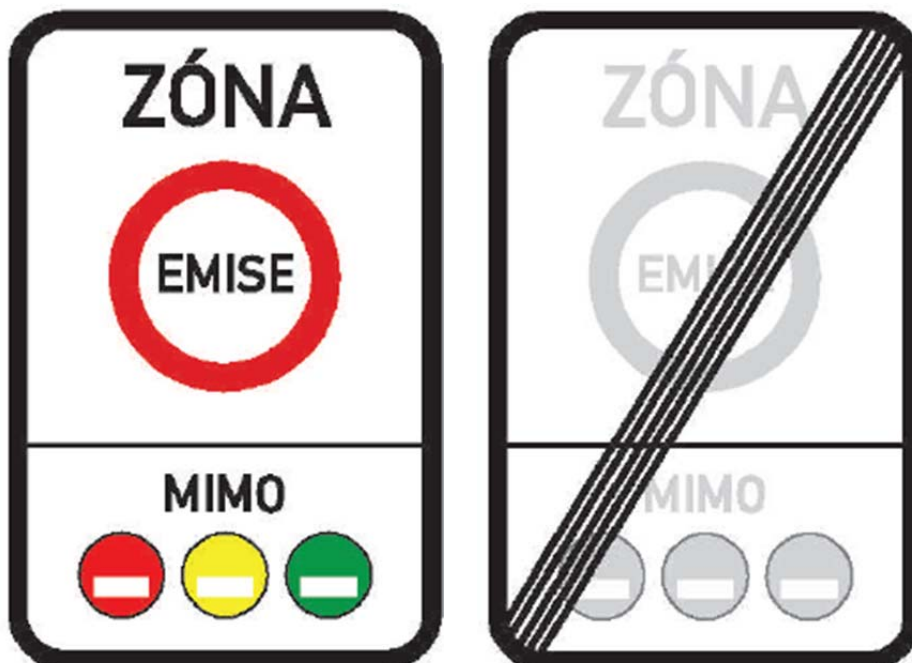
Obr. 1: Vzory emisních plaket

6. Vztahuje se povinnost vlastnit plakety i na motocykly a skútry?

Ano, povinnost se vztahuje i na motocykly a skútry. Zákon o ochraně ovzduší, nevyjímá tato vozidla z povinnosti prokázat se na vyžádání emisní plakety (potvrzující splnění požadovaných emisních požadavků), jako podmínku pro vjezd do nízkoemisní zóny.

7. Jak bude označení zón reálně vypadat?

V místech vjezdu a výjezdu do, resp. z NEZ budou rozmístěny svislé dopravní značky podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, v platném znění.

Obr. 2: Podoba informativních značek zónových, kterými je značen vjezd a výjezdy do/z NEZ

8. Na základě jakých údajů se budou přidělovat emisní plakety?

Emisní plaketa se přiděluje na základě plnění mezních hodnot emisí EURO, které dané vozidlo plní dle technického průkazu. Teprve pokud není tento údaj k dispozici, postupuje se podle data prvního zápisu vozidla do registru silničních vozidel. Na základě těchto údajů bude vozidlu přidělena, případně nepřidělena, příslušná emisní plaketa.

9. Jde o stejné rozdělení, jako platí v současné době v Německu?

Ano, český systém je shodný s německým s několika výjimkami. Jedním z rozdílů je skutečnost, že německý systém zvýhodňuje automobily, které mají instalované filtry pevných částic, a to zařazením vozidla do lepší emisní kategorie, než by mu příslušela podle plnění limitních hodnot emisí dle evropských předpisů. Dalším rozdílem pak je, že v ČR budou muset být emisní plakety vybavena i vozidla kategorie L (tj. motorová vozidla zpravidla s méně než 4 koly, kam spadají např. mopedy, lehké motocykly, čtyřkolky, tříkolky apod.). S německou stranou byla v rámci bilaterálních jednání předběžně domluvena vzájemná uznatelnost emisních plaket platících na území obou států.

10. Kolik budou plakety stát?

Cena emisní plakety je 80 Kč. Je-li žádost o emisní plaketu zaslána poštou nebo v elektronické formě, náklady spojené se zasláním emisní plakety hradí žadatel.

11. Kde se budou plakety vydávat?

Na úřadech obcí s rozšířenou působností a dále u subjektů, které Ministerstvo životního prostředí touto činností pověří.

12. Jak dlouho a kde všude emisní plakety platí?

Emisní plaketa platí neomezenou dobu (po dobu životnosti vozidla) ve všech českých nízkoemisních zónách, není třeba si ji opatřovat opakovaně při každém vjezdu do nízkoemisní zóny. Po vyjednání uznatelnosti s Německem je bude možné uplatnit také v německých nízkoemisních zónách.

13. Od kdy budou emisní plakety v prodeji?

Emisní plakety budou v prodeji až po vyhlášení první nízkoemisní zóny na území ČR. Časový horizont výroby a distribuce emisních plaket počítá s tím, že účinnost první vyhlášené nízkoemisní zóny může nastat nejdříve 12 měsíců od jejího vyhlášení, proto budou mít motoristé dostatek času na to, aby si plaketu obstarali.

14. Výše pokuty za vjezd do zóny bez příslušné plakety bude jednotná (pokud ano, jak vysoká bude pokuta?) nebo bude v kompetenci jednotlivých měst?

Začátek a konec nízkoemisní zóny budou označeny informativní zónovou značkou se zákazem vjezdu vozidel, která je svislou dopravní značkou ve smyslu § 63 odst. 1 písm. e) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Zákaz se nebude týkat vozidel, která jsou vybavena vyobrazenou emisní plakety. Ke stanovení výše pokuty za vjezd do zóny bez příslušné plakety se bude přistupovat jednotně. Vjezd do nízkoemisní zóny bez emisní plakety nebo se špatnou plakety je přestupkem podle § 125c odst. 1) písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů a bude klasifikován jako porušení

povinnosti stanovené v hlavě II tohoto zákona. Za nerespektování svíslé dopravní značky podle § 63 odst. 1) písm. e) tohoto zákona pak může být v souladu s § 125c, odst. 5), písm. g) uložena pokuta v rozmezí 1500 Kč až 2500 Kč, případně lze příkazem na místě uložit pokutu do 2000 Kč.

15. Jak dlouhá doba uplyne od doby, než obce zónu vyhlásí, do doby, kdy tam bez nálepek nebude možné vjíždět?

Dle § 14 odst. 3 zákona o ochraně ovzduší je to 12 měsíců, aby motoristé měli dostatek času se seznámit se stanovenými pravidly a přizpůsobit se jim.

16. Co přinesou nízkoemisní zóny?

Nízkoemisní zóny mohou být jedním z možných řešení regulace dopravy v imisně zatížených oblastech či v lokalitách, kde je jiný důvod pro zklidnění dopravy (např. v hustě osídlených částech měst). Nízkoemisní zóny jsou jedním z řady nástrojů, který napomůže minimalizovat negativní dopad dopravy ve městech a tím snížit expozici městského obyvatelstva znečištěnému ovzduší.

17. Jaké pravomoci budou mít obce, co se týče regulace automobilů?

Rada obec může v opatření obecné povahy vymezit území nízkoemisní zóny a emisní kategorie vozidel, které mají dovolen vjezd do této zóny (tzn., se kterou emisní plaketou bude umožněn vjezd). Zároveň jí může stanovit výjimky z pravidel provozu v nízkoemisní zóně. Podmínky pro vjezd do nízkoemisní zóny lze stanovit ve více etapách a postupně je zpříšňovat. Stanovení pravidel nízkoemisních zón je plně v kompetenci rady obce, musí však být dodrženy zákonné požadavky, zejména s ohledem na existenci objízdnych tras.

18. Jak postupovat, pokud máme v obci zájem nízkoemisní zónu vyhlásit?

Podrobný postup, jak má obec postupovat, jestliže chce na svém území vyhlásit nízkoemisní zónu (NEZ), je uveden v metodickém pokynu odboru ochrany ovzduší k nízkoemisním zónám, který je dostupný na webových stránkách MŽP, na adrese: https://www.mzp.cz/cz/metodicky_pokyn_k_nizkoemisnim_zonam_2018